

Основні положення сутності вчення великого українського мислителя - Григорія Сковороди

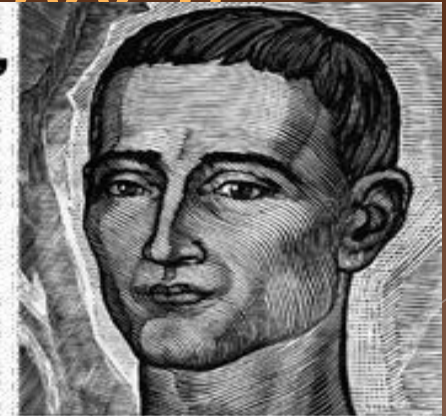

Гуманістичний мотив, тяжіння до розкриття внутрішнього духовного світу людини, кордоцентризм, що пронизують усі етапи розвитку української філософії, знаходить свій найбільш яскравий вираз в філософії видатного вихованця Києво-Могилянської Академії Григорія Сковороди (1722-1794).

Маючи високу філософську освіту, він створив власну, цілісну і багато в чому оригінальну філософську концепцію, сповнену духовних прагнень, відроджуючи традиції давньоруського філософствування, спрямованого на органічне поєднання життя та філософської мудрості.

Чи не дивно,
що один у
багатстві
бідний, а
інший у
бідності
багатий?

Григорій Сковорода

Головна проблема його філософії – проблема людини. Його філософія практична, оскільки він цікавиться, перш за все, моральною проблематикою. Своє завдання Сковорода вбачає в тому, щоб донести до простих людей істинні уявлення про світ, про людину, її щастя і шляхи його досягнення.

**Основними положеннями
філософської системи
Сковороди є вчення про дві
натури та три світи.**

Все існуюче, на думку Сковороди розділяється на три специфічні види буття (світи):

– один величезний, безкінечний – Макрокосм, Всесвіт;

– другий малий, людський – Мікрокосм, який зосереджує в собі усі особливості Макрокосма;

– третій - символічний, “символічна реальність” – Біблія. Призначення світу символів - пізнання невидимої природи – Бога. Через цей світ Бог являється людині. За словесними знаками, які мають тілесну природу, треба вміти побачити втаємничений духовний зміст.

Кожний із трьох світів складається з двох натур: видимої, чуттєвої, але не справжньої і не першої за суттю – створеного світу - і невидимої, духовної, вічної та чистої, а тому справжньої основи будь-чого, тобто Бога.

На противагу Просвітництву і раціоналізму XVIII ст. Григорій Сковорода створив свою “філософію серця”, звертаючи увагу на обмеженість розуму, його схематизм та односторонність у пізнанні світу, неможливість збагнути живий зв'язок людини зі світом і головне – саму людину.

Сковорода ототожнював серце з душею як рушійною силою людини. Керуючись “чистим серцем”, людина може творити власне буття через здійснення свободи вибору між добром та злом.

Розробляючи свою філософську антропологію, Григорій Сковорода велику увагу приділяє розумінню людського щастя та загальних засад моральності. Зміст буття людини не може бути нічим іншим як "пошуком себе", пошуком щастя, досягнення якого залежить тільки від самої людини.

Щастя не приходить саме. Для усвідомлення його необхідно оволодіти вищою з усіх наук – філософією, яка і є наукою про людину, про людське щастя, вона дає “життя духу нашому, шляхетність серцю, світло думкам”. “Коли дух людини веселий, думки спокійні, серце мирне, - то й усе світле, щасливе, блаженне. Оце і є філософія”, - стверджував Сковорода

Сковорода - засновник української класичної філософської традиції, - мав величезний вплив на подальший розвиток української філософії. Його можна вважати також попередником європейського інтуїтивізму та екзистенціалізму.

